

Niamuno Šargas

broliams Lietuvininkams žines pranešas.

35

„Niamuno Šargas“,

Tilžėje, kas ketvergą išdūdama, kaštūja prie arciausiojo pusto ar per gromatneži apsteliuitas ant bertainio meto 50 peningiu, su prienėjimu į namus 65 peningius. Ir pati laikraščio ižleistinė Tilžėje, pystimo ulycioje (Dammstraße) 2. bute, prima apsteliavimus arba ižstrābymus.

**Vērni mylestini cecoryste,
Drāsei užtarsti lietuwyste!**

Apsakymai

Į „Niamuno Šargą“ išstatomieji kaštūja po 10 peningiu už kžnq smulkeis raštai ižspausd eitutę ir yra bio laikraščio ižleistinėje primam. — Gromatas ir rankraščius dėl laikraščio sunčiamus priima redytume Tilžėje, pystimo ulycioje (Dammstraße) 2. bute.

18. num.

Tilžėje, 5. maijų 1887.

2. metas.

Iš Vokietijos.

Ir Berlyno. Viešpats cecorius geriausioje sveikatoje savo paprastus darbus atliek. — Karalumui užsilaikymas Enso maudylėje dėl jo sveikatos labai prideringas yra, ir jau daug geriaus su jumi stow. Widuriuje šio menesio karalunas ketino su savaiseis į maudylę Kissingen nukeliauti.

— Suėmimas prancuziškojo rubėžians poli cisto Schnäble, apie ką jau pirma pranešome, berauvi viiso sveto akyliumą ant savęs užtraukęs. Laikraštei ilgas skiltis apie šitą dalyką ražė. Paręžiuje pasakoja, buk Schnäble per prusiskus uredininkus ant prusiskos pusės priwilotas ir suimtas, kiti ir wels nor žinoti kad suėmimas nusidawę ant prancuziškos pusės. Ta pati ir Schnäble iž pradžios pats sakęs. Tūjau tapę dėl tikro persiliudyjimo suėmimo vieta perjieškota. Rodsten nekuriose vietoje ir punku žinoti, ar randasi ant prusiskos ar ant prancuziškos pusės, kadangi rubėžius tarp wynkalnu ir krumu labai sukaisti. — Tieki dabar jau tikrai žinoma, kad Schnäble su tokeis žmonemis susinešimą turėjo, kurie jam apie višutinę žalnieriųs pasilaikymą kaip ir apie

twirthyne prie Strasburgio ir Mainco žinę dūti turėjo, už ką žaumas pinigus mokojo. Prusiskla valdžia buvo apie tai žinę gawusi ir pasiepusi ant Schnäble daboti ir, kaip weik jis ant prusiskos pusės pasirodys, ji suir' ir po fudo statyti. — Rodosi, kad žis atsitikim dėl tolesnio pasilaikymo tarp Prancuzijos ir Wo. etijos daug swarbumo tures.

— Pagal laikraštį „Nord. Allg. Ztg.“ paty rėme, kad cecorius paleidimą Schnäbles padavadyje, kadangi ižsirodo, jog Schnäble pagal susi žmetejimą su prusiskla policija dėl uredišku dalyku į tą vietą, kur ji suėmė, buvo atvykęs. Per tai suėmimas nepritinkančiu budu nusidawę. Kaip girdėjome, Schnäble jau į Paręžių atkeliančs ir ketino ant ižprashytojo urlaupo pasidūti. — Rods žitas dalykas tūmi dar nebūs ant galio.

Iš swetur.

Ir Estreikijos. Deputiertu saime vokietijie deputiertai valdžiai po akiu mete, kad ji negana procevojasi vokietiškų giminę nū suspaudimų per Čekus ir Lentus apginti, bet atpencz dar ant ju

puses linksta. Po tokeis pasilaikymais, sake Wokietzei, visi užsiskiejie reikali atbulai eina ir didžiausia dalis geru patrijotu jau neb'gal toliaus turėti tilėjimą pries Estreikiją ir turės nū jos atsižadeti. — Dydynai ale yra, kad iž pat Wokietziu atsianda burelis vyru, kurie užmanymui dėl įvedimo kokių žokanų ant sumazinimo įtekėmės cekliškos giminės visados prieštaraujasi.

Ir Prancuzijos. Cecorystes saimo deputieras, gyvolsiu siekotius Antoine, kursai iž mesto Metz ižvarytas dabar Belgijoje užsilaikę, tam prieštarauja, buk jis su Schnäble koki darbą turės. Dėl pašalinimo tokiu pramanymu jis parodys, kad jam nėko bijotis nereikės ir weik į Wokietiją ant cecorystes saimo atfeliaus.

— Mieste Marselle italienskiejie ir prancuziškiejie darbininkai atkartotinai baisei susipež. Ant abiejų pusiu radosi daug suronytuju. Prie žastis žito susipežimo tūmi randasi, kad italienskiejie darbininkai už pigesnių algų dirba ir tokiu budu prancuziškiems pelnų attrauk.

Ir Italijos. Italijeniški trusinėjimai prie raudonuju juru, priežais tiek daug klapatomis,

„Senasis karžygys“ Soloturne.

Pagal vokietišką N. O. Zieglerio „Gartensauheje“
1868 m. 1.

(P a b a i g a.)

Szepi Kasciuška Soloturne labai atsitraukęs gyveno, mažu slaitlumi ižsirodžiuiu prieteliu pasikindamas, galwočiu, kucečiu, apicēru kas wa karą ant arbato (tijos) stisko pas ji atsirandanciu. Padovystės lankymu nei jofiu nedarydamas, tinginiūjancią naujiemu žingeidystę pagirtiemis wyrams prie fulniu taip mielai prisikabinancią, nusikrate. Mieliausiai su žeminiukais, remestiniukais, wargdienais apsięjo. Adynu adynas laukiniu darbams galėjo prisijureti, apie ką ir tą jūs klausinėti ir įwairius paprocius paslaikindinti. Ir pagirtuose akmenkašiuse žale Soloturno tankei ir mielai matomu sweciu budamas neretai, sunkenybes pajudinant, patšai ranką pridejo. Savo ižbėgius į mesto aplinkę daugiausiai raitas ir be jokio palydėjimo atliko, no didžiuu wieskeliu sau godamas, nelankomas takais giroje ir laukė eidamas, warginges hėtras žale Juros nusitraukiančiu klemu, žemus butelius warguiu akmeniūsiu bei darbininku lankę. Kur če reikalingą su gyvenimo bėda kwojančių tėvų, ligonių ant maringo patalo žinojo, nū arklio nusėdes ir prie medžio ji priižes po wargingu stogu paeidamas palinkšminojimą ir bagotinges dowanas atgabeno. Žiam dalykui to dėl vis kas dieną lankydamas balno delmoniūse savo arklio keletą plėčių seno wyna turėjo, kurį gyvasties esencija warginiems

ligonims atgabeno. Ižgai nėkas nenumanė, kas augštasis meilingasis senis su žiura pilna meiles ir su visados atwira ranka buvo; nes pirm wargužiamas iž savo nusidhwyjimu dėl jo meiles dowanu ižėjus, jau jisai ant arklio sedėdamas pas žwėžią wargystes hėtrą rišnojo. Ale ir ubagai ant užyczios, keliaujancio remestininklio ir in waldo netapę užmirštį, ir nėkados ant užyczios nepasirodė neturedamas saujos sunuliu pinigų savo kūsenėje. Jo arklys prie savo pono papročiu taip buvo priprates, kad jisai pas kžnq warguži, kursai keliu žalvye guledamas prasiančią žiurą pas jo raitelį pakelę, apsistojęs iž wietos neėjo, iši paprastai dalelei nesant dūtai. Kadangi žios kelsonės kas dieną, nei išjimo nei pustymo neatbojant, nusidawę, tai generolas weikei wargiu topografių aplinkinės iki keliu adynu tolumo pažino.

Žiame 1816 ir 1817 m. buvo, kaip žinoma, taip wadinamu ižsklio metu ir brangybė augštumą sunaukė, kad ir pathys pasiturintieje daug ižstraikimų turėjo užsidėti. Weikalai pilni žegnonės, kurius Kasciuška žium laiku ižpronyjo, buvo neaprasomi. Su antra tiek storonės savo lankymus toliaus atliko, kas dieną kolia penkesdešimt warguižiu gavo pinigų dowanas; jisai rinkiniams, valgiu draugystėms dėl warguižiu paraginimų dawę ir wisur drauge weike. Ir didžios pinigų sumas tankei iž sklio suwartojo, norėdamas nenukaltusių wargdienystę iž prapulties gelbetti. Wienė wakarą welsai girdėdamas, kad dvi darbštū mėsto giminė

del didžios pinigų skolos keliu dienu tarpe iž namu busenti ižvarytai, ponei Zelmerėnei tūjaus pinigu iždawę, kad dar tą patį wakarą reikalingiemis pristatytu. „Tif idant neužtruktite“, jis pridure, „geriemis žmonėmis dar ži wakarą pinigus įteikti. O jei ir jau miegotu, tai jūs pabudinkite; bus linkmas pabudimas, ir jū pakajingėnis sunulys po to bus, wargystei jau augšt ju galvos nebelykuriūjant.“

Ale nėks tikrai žmogiškų dvasių linkimų musu karžygio į gražesnę žviesę nestato, kaip žisai wienos. Žewo mensesje 1817 m. žvarginges laukų lunigas, kursai per wisą savo amžių wienoje warginiausiu kantonu kleboniju dušiu piementu buvo, trius, wyravus, su wieną iž bagociausiu wietu tapę apdowanotas, jeib savo amžio wakarą be rupesciu ir proces galėtu pagyventi. Praminimas tapę palydėtas labai garbinancio ižpažištancio rāsto. Gerasis senis wieno k negalejo priimti, savo paties gerybės dėl savo numylėtų kaimenę prastoti, ir paaugštintimų dėkawodamas atstare. Wos tik Kasciuška žitą gražiųjų trukų atsižalymo ižgirdo, kaip ir ant kelio pasitaise, žitą tikrąjį Kristaus kleboną pažinti noredamas. Pas prastąjį kleboniją atejuš lunigas jau barzdą slūsdamas ižskalsbedinosi, kad žitame apredale augštajį žveti negališ priimti. Wieno kasciuška nesidawę atsižalikti; su jaunystes umaru į gerojo lunigo namą išiweržęs, ji su ažuromis akyse į savo gلبی ēmę, prasypdamas jo prietelystes ir jam wisokiu budu savo augštą

dabar per atkeliauimą naujo komandiero Saletta i Massauah mažumą geresnio pasiūlymo pažada. Naujas komandiers daugiaus waisko ir kanuliu praešę; ministeriu prezidentas Depretis ale ikišio saime wius dalykus dėl Italijos politykos Afrikoje, išvengė.

Iš Maskolių. Prowa priež piktadėjus nū 13. merco, Petrapileje po užrakytomis durimis prasidėjo. Apkštutu yra 15 ašabu, nū kuriu 12 wyrū, beweik wisi jauni tarp 20 ir 26 metu, 3 moteriu, iš kuriu seniausioji apturetoji tos dirbtuvės dėl pataisymo plaišinimo daigtu Bargolaje yra. Tris tarp wyriskuju yra Lenkai iš Vilno, benten Vilzuski ir Lukoševicž bajorudu, ir wienas apieko pagalbininkas. Wisa žita piktadėjyste, rodo Wilniuje tapę apmąstyta ir padawadyta. Sakoma, kad wius ant smerties prasidys, bet iš kitos pušes mislyjama, kad prie daugiausiuu karavone ant darbo su priwarta Sibiriijoje, bus perkelta. Prowa trukė beweik ciečių nedėlę.

Iš Bulgarijos wēl parliekia wioskios žines apie subuntawojimus ir bandomus nužudymus. Sofijos mēste dėl to keli suemimai nusidawę.

Gecorystes saimas

sawo pasutiniuose susiejiuose permēgino tarp kitokio užmanymo dėl pertaisymo sudo kaštui zolano ir numazinimo adwokatu užmokešniu. Sztatzekreters d-ras v. Schelling išsitarė, kad numazinimas adwokatu užmokešniu efas reikalingas, kadangi žmonės už tai labai tanki pasigubė. Taipjau walžia dabos, kur galima, sudo kaštas siel tiek numazinti, ale wisiutinai sudo kaštas numazinti walžia negalent, kadangi sudos skryne potam wargu su pinigais išeitui ir walžiai reiktu primoketi. Saine sis užmanymas kaip labai apmislytinas tapę priimtas. Dėl geresnio permēginiuose įdavę užmanymą wienam komisijonui iš 21 deputerto pasidarančiam.

pagarbiiniuose išrodydamas. Klebonija prie Juros iš to laiko mieliausiu mēriu išojimui ūrdingojo generolo buvo.

Per jo dumetinių užsilaikymą Soloturne Kasciuška ir didesnės keliones raitas darė, Szweciją pažinti norėdamas. Taip wasaraje 1816 m. klasifikujuos kraštus Returgirwietės ezero ir Morgartu karvietę aplankė. Ten ant wietos įwairumus anu minėtinu kowu jam apmąstant, jo žiurdis semu minėjimu apie paties pritikimus graudingai tapę pajudinta, ir gilei sujudintas sawo prietelius Zeltnerio ranką spaudamas žinibždėjo: „Ak, kad ir manę pas Miaccejowicž koksai Hūnenbergis butu graudenės ir kad Poninskis Regingio greitybė turėjės!“

Kita kelione buvo dėl atlančymo prancuziškosios Szwecijos ir wyrainsai dėl wisiame swete pagirtojo užaugintimo buto didžiojo žmoniu mokitojo Pestaluczio, Yverdone. Dvi dieni ten užsilaikydamas mošlo adynoms pribudamas ir giliausiu pasidalyjimui su mokitojais ir moktineis apsieidamas gilei tapę sujudintas. Žfli sawo smercio jis su mislimi darbo turėjo, ir Lietuwoje ir Lenkuose mokslinycios ir mokitoju seminarijos dwaseje didžiojo piedagogo iš Yverdone uždėti.

Trumpai pirmojo smercio dar du atsitikimai, nei sveikinimas iš tolimos tewiškės, atgaiwinantį swiesos spindulį i jo tylojį buvę turėjo siusti. — Wianame minyčiu klostoriuje Soloturno ir wiena Lenke gyveno, kuri dėl politykišku atsitikimu sawo tewyng buvo prastoju i siūlė murūse priebeigos wietelę atradusi. Generolas apie tai ištyrės nėkam nepažistamas ją aplankydamas meilingai su ja prigimtoje kalboje pasikalbėjo. Staiga wienok minyčka paraudonawo nei iš sapno pabudusi ir viena pagarbės felis žingsnius atstraukdama su-

— Walžia saimui priteise pridėjimą prie cecorystes rofundo, kuriame ji 260 milijonu išsipraežiant wišokiu pertaisymu ir pagerinimui musu žalnierysteje. Ir žitas wias užmanymas tapę wienam komisijonui ant apmąstymo įdutas.

Iš Lietuvos.

Iš Tilžes. (Prisaikintu su das). Ažtuntęje ir dewintęje dieną išimtininkas Ansis Prancas ir jo pati Marika gimusi Mokulikė iš Kalnininku, kaip ir butelninkas Ansis Minjotas iš Bismarkio Kolonijos dėl netikru raštų darymo turėjo atsilepti. Prancas ir Prancēnė gavo po 2 metu baudžiawos kašėjimo, 3 metus garbės prapuldymo, o Minjotas 6 menses baudžiawos kašėjimo ir 1 metą garbės prapuldymo.

— Nešenei ištrauke iš Tilžes ezero lawoneli pusažtuntu metu waikino. Kaip waikinas czia nužuvės, nežinoma.

Iš Nagainės. Raudonaciu dware įtaisytais elektriskais apšvietimas žiose dienos jau pradėtas.

Wieszylos. Girių degimai žime kražte wis dauginasi. Pirmi leliu dienu Naufedu gireje, Juros oberfiršterijoje, kols žimtas murgu gires nūdege. Ugnis, mislyjama iš nelurio seno peciaus prasidėjusi, wienok kokiui buvu, nežinoma.

Iš Smalininku. Nelurai žiporius iš Trapežu, su sawo waikiniu Turbarke budamas, ējo i Maskoliu cerkvę, norėdamas Maskolius sawo welykas žwenciant matyti. Nū to česė buvo prapulys. Dabar nešenei jo lawoną iš Niamuno ištrauke.

Iš Katelyzin. Prūsiškasis meteorologiskasis institutas iš Berlyno žiose dienos mušu laukininku draugystei 2 lytmériu (lytaus mėrutoju) atsintę, kurius Macstubrūje prie mokitojo Bonacker'io pastate.

— Nešenai d-ras Seeliger'is iš cionai wienam waikiniui žirnį iš nosies, jau per 4 dienas viduje buwusi, attolino. Waikinas buvo bezaiz-

žufo: „Jus įsate Kasciuška! Ak mergaitė bebudama žentuose jušu abrožą medalija prie kruinės beweik wisi moteriskiu macziu ir nei jokio weido ant sweto negal buti, kuriame taip daug augštost ir geros businos susiživijja, kaip tasai didžiojo naczelniuko.“

Antrasis pasitikimas buvo apsilankymas, kuri geroji kūnigaitė Lubomirskė, wiena iš pirmiausiu Lietuwo moteriu, i Italiją keliaudama, jam Zeltnerio namuose atliko, ir kursai jam meilijant keliais nedėles tapę pailgintas. Jos gražusis kabinėjimas, jos meilingystė ir jos linsmoji duma jo pasluojos amžiaus dieneles palaimino. Nės Kasciuška jau tū kart kėsdamas jautę, kaip senovės pranašai, sawo prisiartinant galą. Atskirdama labai sujudintoji kūnigaitė jam pažadėjo, ateinanciame pawasaryje atlančymą atkartoti. Ale Kasciuška liudnai galwą kratydamas nū jos atminties užstata išsipraež. Kūnigaitė weik po to iš Lauzamie's auksinį žiedą su užrašu jam siunte: „Lamitié à la vertu“ (prietelystė dorybei). Ale žiedui i Soloturną atėjus, ranka, kurią jis grožinti butu turėjės, jau smercio kovoje buvo pastyrusi!

Nujudamas, kad jo amžias galopi artinoji, jis bene ir anq didžių weikalo atliko, kursai wisi Eiropą su apdywyjimu papildydamas jo žmogis kęsę apšviestą dumą tokiuoje gražioje swiesoje parodę: atleidimą sawo padomu ant sawo didžiojo Siechnowitz dvaro. Minėtasis raštatas, kursai 2. d. balandžio m. 1817 m. tapę išgatawytas, žmones kiemo jo viršuje minėtai poniystei priklaušančius walnais žemės žmonėmis padarę, apturetojais paciu išgyventojo grunto ir žemės, walnais nū wisi moktžiu, padotku ir baudžiawu, apturetojams dvaro atsikli reikalingu. — Žyliu

damas žirnį i nosi žiliškės. Žirnis buvo išbrindęs ir jau diegę išleidęs.

Iš Stalupėnu. Daugiemis Lietuvininkai pažistamas mokitojas Maroldas iš Budupėnu, Katanawos parapijoje, pastaus Didžiuentiškiuose gyvenusysis, pasimire 30. aprili.

Iš Kraupiškio. Perfunija nešenei wieną meraitę ant plynio lauko dirbancią nutrenke.

Iš Gaštu (Endrikswaldes). Budawonės noras pušetinai judina. Taip prie Szneku žasijos garini maliamą maluną budawoja, o pacziamie mestelyje ir 2 nauju butu karcziamoms. Tartum Gastos negana karcziamu tur.

Iš Manjosios. Manjosios bažnykliemyje 13 butu gale žio menses nūdege. 2 arkliai ir 2 kiauli drauge nūdege. Ugnis, mislyjama iš nelurio seno peciaus prasidėjusi, wienok kokiui buvu, nežinoma.

— Ta pati wakar, kad ugnis buvo, nelurai bernas iš Selcininku namon prisigēres parėjės, kitiems žmonėms bematant ir nepaspėjant greitai prišokti, pasikore.

Iš Žrūtės. Pirkimui eržiliu žemės arklinciomis cionai gendrosius v. Lüderitz'as užsilaiko. Nū Turbarko dwarponiu jau 10 eržiliu pirk.

Iš Darkiemio. Parapija ilgg walandą be tunigo buwusi dabar jau aprupiata. Kunigas Kähler'is iš Heilsberkio cionai perkeltas nū 1. Okt. bus.

Iš Rusnės. Darbininkas Diczkus, arba Bendžius arba Schulz'as, kurių Pakalnėje suemę ir apie kuri mislyja, buk jis rendant Žilokarčiamoje apwogęs, iš kašėjimo pakure.

Iš Kalnininku. Per pasutinę wetrę perfunija į bažnycios korycią įtrenkė. Ugnis tapę greitai išgesėta. Bažnycizio faunei paikšadyta. Korycią reiks naują budawoti. Nad bažnyčią butu turėjusi perfuninė (Ulkableiter), tai toliai iškada nebūti atsiklusi.

ir sawo sesers duktė Katryne Estlowaitė ir jos waikus apturetojais žio ukio praminc.

Rudenje to paties meto Soloturne pista karštligę poniarvojo, kuri bene su bėda ir badu anu meto susikabinime buvo. Žisai maras ir gerami gromui priegadingu turėjoapti, pirmaję dieną spalui m. pirmuju pašlu ligos tapę užpultas. Su ramumu jam pritinkanciu tūjaus sawo pasukuijė valę padawadyo. Didžiausią dalį sawo nemenkojo lobio Zeltnerio giminei palikdamas, wyriausei sawo brangiajį Emelyjį kaip geriausis tėwas aprupino. Wargužei, siratu bei nelurie kiti geradėjystes butai bagotingai tapę apdovanoti, ir be to jo wernamiam prietelini ir adwokatui Almet'ui nemaža suma gatawais padūta, jei tarp galingu wargužiu išdalstu.

Žpatiškai dar padawadyo, kad jis palaidojant fožnas puikawojimas tur buti aplenkiamas; ale pries tai jo grabas turis buti nešamas žesiu wargužiu. — Kasciuška žius padawadyjimus atsikęs, plunksnų padėjo pasilengvinęs salydamas: „Dabar man ger.“ Peržiliudjimas apie jo arti ėsantįjį smertę wienok buvo pas jį twirtas, norint ligos pasirodymai nebuvo bangus ir jo dwasė iki smerties pasiliko neapdrumsta. Pakajingai su prieteliumi Zeltneriu salbėjos, kursai wos nū jo salies atstojo, apie sawo praeitnę, apie Lietuwo ir Lenku ateitinę, klausymą, kursai jam iki pasukinio atskirkė pripažinti rupėjo.

Szwentiskas ir nutveriąs buvo akies mirsnis, kuriame Kasciuška nū sawo prietelius ir jo giminės atsišweikimą ēmę. Wisi pas lową brangiojo ligonies buvo parisklaupe, kursai sawo žegnonę fožnam nudalijo, meiles žodelį fožnam turėjo. Tada pagal seną paprotį kardą atsinešdinus, i jį keli miršnus liudnai pažiūrėjės prie

Ir Karaliaus. Laukinei artillerijai cion ekererawimo sugržtant untrapiceras kvednaras taip nesaimingai wieno arklio į pilwą tropytas tapę, kad negyvas ant wietos pasilipto.

Afisweikinimas*).

Di išeism, išwandrausim,
Drauge mielas mano;
Išwandrausim, iškeliausim,
Swetę apžvalgysim.

Apžiuresim, daluželę,
Sztai ūks didis plotas!
Ir laimingas ir meilingas,
Wis žiedais išslotas.

Iškeliausim mano žwaigzde,
Kopsim ant kalmužio —
Afsilsesim . . . o tūm tarpu
Miglynai žwaigždužiu.

Po padange n'išmatūta
Sumirgës tamsoje . . .
Ten palauskim mano sese,
Prietelka šventoji!

Paluksim, paminesim
Tewiškė mieliausią
Ir ištrauksim į kelionę
Toliq — tolmiausią —
Už Atlanto, kur gilioji
Jure tyvuliūja,
Kur walnybės, kur liūlybės
Lankos ten žaliūja.

Tilžėje, 20. rugp. 1886.

J. Kalnėnas.

*). Janas Lietumininkas, dėl karžios meiles sawo gimes ir prigimtos kalbos, prievartas palitti sawo tewiškė rusiškė Lietuvą, sutaisė būtas eites pirmi iškeliančios Ameriką.

Bono prisidėjo, kaip kad jam sargybę ant sawo pelenu noredamas pawesti. — 15. d. spaliu m. jo sylos prieš valarą nusumažino ir visiems perfliliudžijamas užsiiveržę, kad su jo gyvastimi galopineina. Su sykti vijas sylas pristatydamas ant sawo gūlio pasikelęs ponui Beltnieriui ir žinponei sawo rankas pridūdamas sawa Ewylių su pakajingu syypsojimu sveikino*) ir atsidusēdamas į prie galvius nufileido.

Lawonas antrą dieną tapę piaustytas ir tada mostytas. Jisai nū daigto wietomis senu užgiusu ronu buvo apdengtas; keliros gilios ronwietės jo krutinę grožino ir ant jo galvos keletos kirciu kryžiaus. Lawoną nuwilkdami ant jo krutinę baltą skeepetelę rado, kurią iš sawo jau mystes wis ten buvo nešiojęs ir kurio ženkliniuot keli težinojo. Buvo tai pasukytis meiles užstatos Luwyžes Sošnowkaitės, dukters Lietuvos maržalkos, kurį (užstatą) jau per ketures dešimt metu lyg brangių liekanų sawo čystosios ir wienintelės meiles ant sirdies nešiojo. Ketures dešimt metu pirm to, kaip pagirtasis nabaštinikas dar nepažystamas kapitonas buvo, jis rankos jau nosios mergaites buvo prašęs. Mlandriejie tėwai nebagočią bajorą kietai buvo atstumę. Jis wedimas iš žito atsakymo sekėsi, ir jau abu jau nuju po naukties apsarga buvo pabegusiu ir mėriui sawo meilijimui arti, kaip apsiginklawę perskitojai jūdu pažigine. Kasciuška kaip liuntas ginėsi, wienok tapę apgaletas ir sunkei suronytas sufrito. Ir sawo apnykimo jam pabudus, wiškas, ši nū sawo mylimosios rado, delmoninę skeepetelę buvo, kurią ji pametuši ir kuri jo krauju buvo

Visokios žinės.

Ir Makswos apie selantį nusidawimą ražo: Pirmo trumo buvo wienas jaunas studentas į daktaryštę mokinantis, dėl politykių nusizengimui apskustas. Jis buvo su padirbiniu dynamito užsiemęs ir iš užtropyjo jam keliis bombus palociuje growo Katkov pakaisti norint. Tam višam atstikimui pribuwo iš nežiniu growo Katkovo duktere, jauna Mergaitė, kuri kaip liudininkė priež minėtą studentą tapę išklausinėta. Mergaitė gerai žinojo, kad ant neteisio liudynimo kelione su priwarta į Sibiryja setusi ir to dėl, kad ir neno-rēdama, turėjo teisybę išliudyti. Pagal jos liudymą tapę studentas ant 20 metu sunku darbu Sibiriijoje prasudytas. Jauna mergaitė, tą girdėdama apnyko, bet kaip tikra Maskalaka apsimišlyja, wišą bandyti, idant prasudytą išgelbėtū. Ji pardavė sawo žemčiugus ir su tais pinigais papirko tris kaičiimo tarnus ir šešis kozokus, per kuriu pagalsbą studentui pasisele pabėgti. Mergaitė, kaip tarnu apsirežiusi, iš i Szwecieriu žemę palydėjo, idant ten, kaip ji iš pradžios apsiemuvi buvo, į wieną kloštorių eiti. Ponas Diewas ale tą dalyką tur but, mažumą kitaip norėjės ir žiose dienose studentas su sawo išgelbėtoja wencziawonystę priemę.

— Apie dywing nusijudymą pasutinioje dienose pasakojama. Wienas maskoliskasis žalnierių, kurs mažumą umušę sulkydės buvo, radoji wieną ryta negyvas lokoje. Neko įpatišlo prie jo nebuvo patėmtyti, tik kad burnoje wienas žaikštatas kijo. Ale wien per tai jis tik ne but galejės mitrokišti. Jo funas tapę perpiautas ir wiškas perjieskotas, bet nėko neradosi. Ant galos, kaip faktą peržiur, rado wišai gilei gerklėje czielę žalnierių strumpą ištimštą. Rods ir labai daug laukrumo reikėjo, tolku, iš tikro dar nepažystamu buvu nusijudytu.

apšlaikyta. Jis ją pažiemi; buvo tai ta pati skeepetelė, kurią jam mirus atrado. Dėl žios ne-palaimingės meiles jaunafis apiceras lenkiškaję žiūrą prieš rado kardą Amerikos išvalnyjimui pawedė. Žios meiles atsimindamas jis welsiaus nū kožnos progos wencziawos susimienyjimo traukes. — Vana Sošnowkaitė welsiaus pati augštai statyto Lenko tapę, wienok ji palaikė werniausioje prietelysteje atminimą apie sawo numylėtąjį Tadejų.

Karžygio laidotuwės buvo prastos, be wišos žalneriškos priekawonės, ale sujudinanczios per wišutinę gedulystę, per tuju puškus, kuriems tėwu buvęs, ir kurių dabar werldami jo grabą sekė. Žeži warginių senei grabą nežė. Pirma siratelių su gedulystes iūstomis žengė, knětkas ranloje neždamai. Grabas nebuvo apdengtas, idant vijas Soloturnas dar kartą brangujį veidą gerojo prieteliaus galėtu matyti. Jauniakalcei žale jo žengdami nežė mirusiojo kardą, krepurę, karwadžio laždą, amerikoniskąjį Cincinato ženkla ir lorbēru bei aužuliu lapu wainifus ant jūdai samatinio pagalblio. Soloturno Jezuwytu bažnyčioje lawonas, žwentės Diewo žiūrų ant galos ešant, į žwininį grabą įdėtas, žišai wyrasysbes peczwiete uždarytas, į kitą aužulinį grabą įleistas ir bažnyčios sklepę pakavotas.

Didis buvo Lietuvos ir Lenkijos slausmas patyriant apie smertį didžioje wyrą! Nepakeliamai rodesi mišlis, kad didysis tewiškės apghnėjas swetimoje žemėje turėtu ilsetis. Wardan Lietuvos ir Lenku žmonių cecorius Aleksandras tapę prasytas pawelyjimo, kad lawonas entuzijastiškai pagarbintojo generolo tewiškės žemei tapn atdūtas. Žišai žiūrą iškraustė, kurių atkartočiai sawo pagarinimą ir simpatiją Kasciuškai buvo

Gromatnycia.

J. M. rusiškoje Lietuvos. Tavo gromata atejo iki manęs. Ko dėl taip ilgai nėko neradėti? Aš tavo adresą wišai naturejau. Tavo rankraštis sužitas į redyštę „Tilžes Kelleivio“ neprapulės bet ten dar randasi ir bus man iždūtas. Dėstu tavo per gromatą platesnė žinė apie višus reikalus pas mus.

J. S. iš Kekersu. Žiose dienose per gromatą dėstu tam žinė apie wišą. Defni už atsiuntimą.

J. K. Amerikoje. Gausi veik ilgesnę gromatą nū manęs. Meldžiu atsusti pažadetą raštą apie Lietuvinių paslaikymus Amerikoje.

Wijurkui. Žendien nepaspešiu, ale ryto tavo rašybiu.

Turgaus prekių.

nu 30. aprilio.

	Tilžėje	Slapinėdoj.
	m. pf.	m. pf.
Kwieczei	8 50	6 — 6 50
Rugei	100 swaru	5 30 5 60
Miezei	arba	5 60 6 —
Avižos	50 kilo.	4 60 4 80
Žirnei, bastiejie	gramu.	5 50 6 —
Žirnei, rainiejie		7 50 6 50
Roputes		1 70 7 —
Semenei už naujaji žepeti		8 — 9 50
Dymotai už centneri		22 — 22 —
Kiaušei už kapą		2 25 —
Pywas už 100 lyteriu (bav.)		24 —
Brangivynas už 100 lyt.		24 —
Brangivynas už 1 lyteri		25 —
Swiesias		70 — 75 — 80
Kiaulėna		50 — 50 — 60
Tautėna,		35 — 40 — 50
Veržena		35 — 30 — 50
Arvinciana		35 — 40 — 50
Gruštene, prasta		17 —
Avižu kūpai		22 —
Szienas už centneri	2 — 3 80	1 30 1 50
Szianaudai		1 75 2 —
Szianaudai už kapą	21 — 24 90	—
Liniai už centneri		28 —
Malta, keta		44 — 46 —
Malta, minifsta	10 cbm.	40 — 44 —

100 popierinių rublių

pagal berlynišką kurą nu 3. meijo 178,90 ml.

išrodės, prasymą noringiausiai priemė. Soloturno waldžia Lietuvos ir Lenku prasymus garbino, ir taip lawonas vėl iš dūbės išsimtas ir žuentiškai, žiūrą iškraustė Sablonowskini, cecoriaus Alessandro kamarpioniui palydint, į Lenkus pargabentas. Ale jo žirdis išbalzamėjant į metalinę dežutę tapę įdėta ir ant Buchwiles kapinių pakavota. „Szirdis žito karžygio wišam žvėtui nužė, to dėl ji žiczion ir tegul buna prieinama pagarbinimui wišos žmogystės!“ Senasis žemės vogtas ponas Beltneris, kurį žiūs padawadyjimus išleidės, tais žodžiais išdawimą žitos rellyviųjų Lenkams ir Lietuviam užgynę.

Ir taip vėl pas žiūrą atskilome, iš kurio žitie atminimai apie dūbijį wyrą išėjo, pas Buchwiles kapines, prieš prastą iš Zuros kalkis paminklą, ant kurio jau ne wiena ažara kritusi, ne wiena graudinga atminties žwentė žvėsta, pas kurį žimtu žimtai palenkta Lietuvui ir Lenku emigrantui yra atėjė. Ir žiczion trumpasis pranešimas tegul buna nulaužamas. Laidotuwės, kurios beweik wišiuse wyrasiusi mėštūse žinė apie Kasciuškos smertę atkakus, tapę laikomos, kalbos ir giesmės, kuriomis jis wišos močitos giminės pažlowino, monumentai, kurie Širokavoje ir Westpoengte žiaurinės Amerikos tapę attiesti — jie karžyginiui ir karštamiams patrijotui statyti, žiam trumpamiam atluzui iš jo gyvenime norint į atminimų atgabenti kentetojų Kasciušką, tikrąjį sawę dėl kitu apéraivojantį prietelių, wargužiu tėvą ir jo kudikiskai čybstą žirdį.

Žioms eisems teisėka, mušu karžyginiui, kurio wardas kaip karžygio ir patrijoto nėkados nemirs, ir žiūt žygiu išmogis ką interesą padubinti.

Žimetus.

*) Žiczion tankai minawotoji dame yra dar dabar gyva tebeesanczioji growėne Morosinė Milane (Mailand).

Julius Haase

Tilžėje, wokiškoje ulycioje 3. num.

Bawafariui

priejus priwelyju sawo apstingai aprupintą kromą pašdarantį iš

audžiamu bumbulu bei wilnu, lininu giju, milu, bukskingiu,
kleidu ceikiu, dažnūtu bei jūdu žilkui ceikiu, škepetu, gatauni
manteliu, lininu audimu,

 saulės ir lytaus žirmu.

Wiskas pažistamai pigei ir geroje ipatrybeje. Meldžiu garbingus Lietuvininkus reikalui atstropojant, meilingai manęs atsiminti.

Su pagarbe

Julius Haase.

Dantu liekorius Goldstein

Tilžėje, Langgasse 29. nauji
budavotame bute pono John Ohm.

D. Pēteraitis

Tilžėje, wokiškoje ul. 19.

Priwelyju sawo dabar la-
hai bagotingai su wišokiomis
naujybomis pripildytą

ceikiu kromą

ant labai pigaus pasipirkimo,
pažadėdamas pašlužnicių ir
vérnicių pašlužyjimą.

D. Pēteraitis.

Wišokeropi

žlužauvininkai

randa garbingas geras wietas wišu-
cęs per

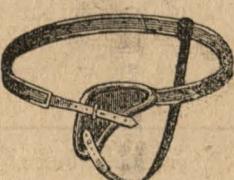
Tilžės wietu parupinimo
ražtinycia.

Apturetojis

Julius Magnus

Tilžėje, kazaros ul. 21. num.

Klijui

ryšei

kaip ir wišokeropi-
riui pritinkantejie,
pigias prekias pa-

taip iš apžiūru pagerinimui polsteriu prie kunstiflakai padirbtu
šanariu su užtowėjiniu dėl gero atlifimo.

Bandažes kaip ir kirurgiškis daigtus prisilo didžiau-
siame ižsiskyrime.

Fried. Engel, Bandažin padėtiu.

Tilžėje, wandens ulycioje 31. num.

Parwiniezia, presawimo bei kemis
plowimo anštalas
nū

A. Wawries,

Tilžėje,
Auksaliu ulycioje 23 num.
prie Langasės kampo.

prisiflakai ant parawawimo wilnu, giju,
bumbulu ir žilkui wišu mudos par-
wuse, kaip ir plowimui bei parwini-
mui wišokiu žiuponiui ir ponu drabu-
žiu, išardytu ir neišardytu. Namini
ceikai tampa gerai presoti, kaip ir
naminis milas veltas.

 Pigiančios prekių.

Mundrus

waikins,

kurs lustą tur į rubšiuvius
išsimokinti, gal maldutis pas
rubšiuviu mistrą

R. Springer'i

Tilžėje, wokiškoje ulycz. 12

"Niamuno Sargas"

iešme Tilžėje kas ketverę didžiujų
laikraščių kvarmoje. Apstoliavimus
ant hito laikraščio priima fožnas
ceroriskas pustas iž

50 pf. ant certainio meto.

"Niamuno Sargas" užtaras
Lietuvininkus, rodydamas jems tikrą
felią dėl išlaikymo motynos talbos
ir dėl pasielgiomy kaip vėrnais ir
tikrais sawo karaliaus padonais. To-
liams "Niamuno Sarge" rasis
išguldymai wišokiu polystišku slau-
šymu; žines iž wišo sveto kraštų,
iž Wokietijos, iž mielostis Lietuvių;
papaskolomai rusto ir stukaučiuji turio,
pamokslai, turgaus prekių iž Tilžės
ir Šliaipedos, berlyninkis rublin kur-
fas, gromatyczia ir t. t.

Apšakymai

už skiltinę eilutę po 10 pf. parokū-
jami, randa wišoje Lietuvių didžian-
tūjai praplatinimai ir yra priimami
"Niamuno Sargo" spaustuvėje
(Weyerio & Arnoldo) Tilžėje,
Damunstraße 2.

"Niamuno Sargo" redytuve.

Klorkaski,

aftriausią zortą, dėl valstnimo giju
ir audimu,

geriausią muilą ir notroną,
pirki pigiausei prie

J. A. Roeder Tilžėje,
kaip ir jo kucyzyste Ragainėje.

Gatauni patalyniu nū 21 mf.
prafidēdant,

Patalu plunksnu nū 1—1,20 mf.
už swarę.

Buku 2,50—3,50 už swarę,
Wištu plunksnu 30—40 pf. už
swarę,

Nepleštu žaqiu plunksnu nū 1 mf.
iši 1,20 mf. už swarę,
prisilo plunksnu kucyzyste

M. Markowsky,
pirma J. Stern.

Tilžėje, augštoje ulycioje 90.
Subatoje kromas yra uždarytas.

**Dideli
NAUDA**

atstrandā per pigias
prekias ir gerus taworus bei
vérnicių pašlužyjimą prie jūrų

pirktiniu ir korzeti

ipatyskoje kucyzyste
Friedrich Engel'io
Tilžėje,
wandens ulycz.
31.